

A

É

L

Q

**Leïla
Slimani
Adèle**

Preklad
Aňa
Ostrihoňová

INAQUE

Leila Slimani Adèle

Ďakujeme vám, že ste si kúpili túto knižku,
lebo dobré príbehy žijú vtedy, keď ich čítame.
Kniha, ktorú držíte v rukách, vyšla aj
vďaka nášmu spojeniu s 582, s. r. o.

582
SR

LEILA SLIMANI DANS LE JARDIN DE L'OGRE

COPYRIGHT © Éditions Gallimard, Paris, 2014

TRANSLATION © Aňa Ostrihoňová, 2018

REDAKCIA A KOREKTÚRY Martina Kubealaková

OBÁLKA © Barbora Šajgalíková

FOTO NA OBÁLKE © Nostalgische Ballerina by Laubatt

SLOVAK EDITION © INAQUE 2018

ISBN 978-80-89737-94-9

ISBN E-BOOK 978-80-89737-95-6

Leila
Slimani **ADÈLE**

INAQUE

Mojim rodičom

Nie, to nie ja, to niekto iný trpí.

Tak by som nemohla.

Anna Achmatovová – *Requiem*

Závrat je niečo iné ako strach z pádu. Závrat znamená, že nás hĺbka pod nami priťahuje, vábi, prebúdza v nás túžbu po páde, ktorej sa potom vydesene bránime. Človek si uvedomuje svoju slabosť a nechce sa jej brániť, ale poddať. Je opitý svojou slabosťou, chce byť ešte slabší, chce padnúť doprostred námestia, pred všetkými, chce byť dole a ešte nižšie ako dole.

Milan Kundera – *Neznesiteľná ľahkosť bytia*

VYDRŽALA TÝŽDEŇ. Týždeň odolávala. Adèle bola dobrá. Za štyri dni zabehla tridsaťdva kilometrov. Prešla od Pigalle na Champs-Élysées, od Musée d'Orsay do Bercy. Behala ráno na opustenom nábregží. Večer na Boulevard Rochecouart a Place de Clichy. Nepila alkohol a chodila skoro spať.

Ale dnes v noci sa jej o tom snívalo a už znova nezaspa-la. Mokrý, nekonečný sen do nej vstúpil ako závan teplého dychu. Adèle už nedokáže myslieť na nič iné. Vstane, v spiacom byte si urobí silnú kávu. V kuchyni prešlapuje z nohy na nohu. Zapáli si cigaretu. Pod sprchou má chuť rozdriapať sa, rozpoliť si telo. Čelo si oprie o kachličky. Praje si, aby ju niekto chytil za hlavu, rozbil jej ju o sklo. Keď zavrie oči, počuje zvuky, vzdychanie, výkriky, rany. Nahý muž dychčí, žena je v extáze. Túži byť jednou z obrovskej masy, zožratou, vsatou, prehltnutou v celku. Dychtí po tom, aby jej štípali prsia, hrýzli brucho. Chcela by byť bábkou v satyrovej záhrade.

Nikoho nezobudí. Oblečie sa do čierneho a nerozlúči sa. Je príliš nervózna na to, aby sa na kohokoľvek usmievala, aby viedla ranné rozhovory. Vyjde z bytu a kráča prázdny-mi ulicami. Zíde do stanice metra Jules-Joffrin so sklone-nou hlavou, je jej nevoľno. Na nástupišti jej popred čižmy prebehne myš, strhne sa. Vo vagóne sa Adèle poobzerá. Pozoruje ju muž v kvalitnom obleku. Má zle vyleštené špi-caté topánky a chlpaté ruky. Je škaredý. Možno by postačil.

Rovnako ako študent objímajúci, bozkávajúci svoju priateľku na krk. Rovnako ako päťdesiatnik opierajúci sa o dvere, ktorý si číta a ani sa na ňu nepozrie.

Zo sedadla oproti si vezme včerajšie vydanie novín. Listuje nimi. Titulky splývajú, nedokáže sa sústrediť. Unavene ich vráti na miesto. Nevie tam vydržať. Srdce jej prudko búši, dusí sa. Šál jej sklzáne po prepotenom krku, uvoľní ho a položí vedľa seba. Postaví sa, rozopne si kabát. S trasúcou sa rukou na dverách je pripravená skočiť.

Zabudla si telefón. Opäť sa posadí, vykladá obsah kabelky, z ktorej vypadne pudrenka, vytiahne ramienko od podprsenky, do ktorého sa zamotali slúchadlá. Tá podprsenka je odvážna, pomyslí si. Nemohla si predsa zabudnúť telefón. Ak by si ho zabudla, musela by sa vrátiť domov, nájsť si výhovorku, niečo si vymyslieť. A, nie, tu je. Mala ho so sebou, len ho nevidela. Uprace si v kabelke. Má pocit, že sa na ňu všetci dívajú. Že sa celý vozeň smeje na jej panike, jej horiacich lícach. Otvorí malý včelkový telefón a pri pohľade na prvé meno sa zasmee.

Adam.

Aj tak je to už v riti.

Mať na to chuť znamená podľahnúť. Hrádza sa pretrhla. Načo sa zdráhať? Život nebude o nič krajší. Teraz premýšľa ako narkomanka, gamblerka. Je taká spokojná, že pár dní odolávala pokušeniu, až zabudla na všetko nebezpečenstvo. Postaví sa, stlačí lepkavú kľučku, dvere sa otvoria.

Stanica Madeleine.

Pretlačí sa davom, ktorý sa ako vlna valí do vozňa. Adèle zamieri k východu. Boulevard des Capucines, rozbehne sa. *Nech je doma, nech je doma.* Pred výkladmi jej napadne, že by sa mohla vrátiť. Mohla by tu nasadnúť na linku metra číslo 9 a zaviezť sa rovno k redakcii, stihla by aj rannú poradu. Obíde okolo vstupu do stanice, zapáli si cigaretu. Kabelku si pritisne k sebe. Vyhliadla si ju skupinka Rumuniek. So šatkami na hlavách k nej mieria s plechovkou na mince v rukách. Adèle pridá do kroku. Zahne na Rue Lafayette,

pomýli si smer, vráti sa späť. Rue Bleue. Natuká kód a vstúpi do bytovky, vybehne po schodoch ako šialená a zabúcha na masívne dvere na druhom poschodí.

„Adèle...“ usmeje sa na ňu Adam s očami opuchnutými od spánku. Je nahý.

„Nič nehovor,“ Adèle si zloží kabát a vrhne sa naňho, „prosím.“

„Mohla si zavolať... veď nie je ani osem.“

Adèle je už vyzlečená. Škriabe ho na krku, ťahá ho za vlasy. Uškŕňa sa a vzruší sa. Prudko ju odtlačí, strelí jej facku. Chytí mu penis a strčí si ho do seba. Opierajúc sa o stenu, cíti, ako ňou preniká. Úzkosť sa rozplynie. Pocity sa jej vrátia. Duša ju ťaží menej, myseľ sa vyprázdni. Adama chytí za stehná, mužskému telu vnúti svižné, prudké a čoraz rýchlejšie pohyby. Snaží sa niekam sa dostať, zachváti ju obrovská zúrivosť. „Silnejšie, silnejšie,“ rozkričí sa.

Pozná to telo a to ju znervózňuje. Je to príliš jednoduché, príliš mechanické. Jej prekvapivý príchod nestačí na to, aby Adama zmenila. Nie je to ani dostatočne obscénne, ani dostatočne nežné. Pritiahne si jeho ruky na prsia, pokúša sa zabudnúť, že je to on. Zatvorí oči a predstavuje si, že ju do toho núti.

On je už mimo. Zatne sánku. Otočí ju. Ako vždy chytí pravou rukou jej hlavu, tlačí ju dole, ľavou rukou jej uchopí zadok. Prudko ju udiera, chrčí, spraví sa.

Adamovi sa to zvykne vymknúť z rúk.

Adèle sa oblečie a otočí sa mu chrbtom. Hanbí sa, že sa na ňu pozerá, keď je nahá.

„Meškám do práce. Ozvem sa.“

„Ako chceš,“ odpovie Adam.

Zapáli si cigaretu opretý o kuchynské dvere. Jednou rukou si stiahne prezervatív, ktorý mu visí z vtáka. Adèle odvráti zrak.

„Neviem nájsť šál. Nevidel si ho? Sivý kašmírový šál, mám ho veľmi rada.“

„Pohľadám ho. Nabudúce ti ho vrátim.“

ADÈLE SA TVÁRI LAHOSTAJNE. Najdôležitejšie je neprejavovať žiadne pocity viny. Prechádza open spaceom, ako by sa vrátila z prestávky na cigaretu, usmieva sa na kolegov a posadí sa za svoj stôl. Spoza zelenej presklenej steny vykukne Cyrilova hlava. Jeho hlas ruší ťukanie do klávesníc, telefonické rozhovory, tlačiarne chrliace články, diskusie pri kávoch. Kričí.

„Adèle, je skoro desať.“

„Bola som na stretnutí.“

„Aha. Meškáš s dvomi textami, mne sú ukradnuté tvoje stretnutia. Chcem ich o dve hodiny.“

„Máš ich mať. Len to dokončím. Po obede, dobre?“

„Už toho mám po krk, Adèle! Nemáme čas čakať na teba. Musíme to zalomiť, kokos!“

Cyрил klesne na stoličku gestikulujúc.

Adèle zapne počítač a hlavu si chytí do dlaní. Netuší, čo napíše. Nemala vôbec sľubovať článok o eskalujúcom napätí v Tunisku. Premýšľa, čo do nej vošlo, keď na redakčnej porade zdvihla ruku.

Musí telefonovať. Kontaktovať ľudí na mieste. Klásť otázky, dolovať informácie, tlačiť na svoje zdroje. Bolo by fajn, keby sa jej chcelo, keby verila v dobrú prácu, novinársku poctivosť, ktorú im Cyril v jednom kuse trieska o hlavu. On je schopný zapredať dušu za dobré čísla. Musí sa nara-

ňajkovať za stolom so slúchadlami na ušiach, s rukami na klávesnici plnej odrobiniek. Zhltnúť sendvič, kým počká na telefonát od tlačového tajomníka zošnúrovaného samolúbosťou, v ktorom ju požiada, aby mu poslala článok pred uverejnením na autorizáciu.

Adèle svoju prácu neznáša. Je jej odporná predstava, že musí pracovať, aby si zarobila na život. Vždy túžila len po tom, aby sa na ňu pozerali. Skúšala herectvo. Keď prišla do Paríža, zapísala sa na kurz, ale ukázalo sa, že je priemerná. Profesori hovorili o jej pekných očiach a tajomnom pohľade. „Ale byť herečkou znamená zbaviť sa ambícií, slečna.“ Dlhو čakala, kým sa jej osud naplní. Nič sa nestalo tak, ako si naplánovala.

Najradšej by bola vydatá za bohatého muža, ktorý nikdy nie je doma. Žila by vo veľkom dome a jej jedinou starosťou by bolo byť krásna, keď sa jej manžel vráti. S takýmto postojom rozzúrila množstvo aktívnych žien vo svojom okolí. Zdalo sa jej úžasné, že by bola platená za talent zabávať mužov.

Jej manžel zarába dobre. Odkedy nastúpil do nemocnice Georgesu Pompidoua ako gastroenterológ, berie si služby a zastupuje kolegov. Často chodia na dovolenky a prenajímajú si veľký byt v „krásnom osemnástom obvode“. Adèle je rozmaznávaná žena a jej manžel ju hrdo považuje za nezávislú. Ona má pocit, že to nestačí. Že takýto život je malý, úbohý, že mu chýba veľkoleposť. Ich peniaze páchnu robotou, potom a nocami strávenými v nemocnici. Chutia po výčitkách a mrzutosti. Neoprávňujú ju ani na záhaľku, ani na dekadentnosť.

Adèle miesto dostala po protekcii. Richard sa priatelí so synom riaditeľa vydavateľstva a povedal mu o nej. Vôbec jej to neprekážalo. Tak to chodí všade. Na začiatku sa naozaj snažila. Vzrušovala ju predstava, že bude robiť všetko preto, aby sa zapáčila svojmu šéfovi, prekvapí ho svojou šikovnosťou, vynaliezavosťou. Bola nadšená, odvážna, podarilo sa jej urobiť rozhovory, o ktorých sa v redakcii nikomu ani ne-

snívalo. Potom si uvedomila, že Cyril je dosť obmedzený, že v živote neprečítal knihu a nedokáže oceniť jej talent. Začala pohrdáť svojimi kolegami, ktorí svoje stratené ambície topili v alkohole. Nakoniec znenávidela prácu, kanceláriu, túto obrazovku, celý tento debilný cirkus. Už nezvláda desaťkrát obvolať ministrov, ktorí po nej hučia a nakoniec jej poskytnú prázdne a nudné vyhlásenia. Hanbí sa za medový hlas, ktorý musí použiť na to, aby jej nejaká hovorkyňa spravila láskavosť. Záleží jej len na voľnosti, ktorú jej novinárske povolanie poskytuje. Nezarába veľa, ale cestuje. Môže zmiznúť, vymyslieť si tajné stretnutia, nemusí nič vysvetľovať.

Adèle nikomu nezavolá. Otvorí si prázdny dokument a začne písať. Vymyslí si citácie od anonymných zdrojov, najlepších, aké pozná. „Zdroj blízky vláde“, „odborník na miestnu politiku“. Pritiahne pozornosť, pobaví čitateľa, ktorý si stále myslí, že sa z jej článku niečo dozvie. Prečíta si pár reportáží o téme, zhrnie ich, odpíše niektoré vety. Netrvá jej to ani hodinu.

„Tvoj článok, Cyril!“ zakričí, keď si oblieka kabát. „Idem sa naobedovať, porozprávame sa o ňom, keď sa vrátim.“

Na ulici je pochmúrne, akoby v nízkych teplotách zamrzla. Okoloidúci majú unavené tváre s popolavým nádychom. Najradšej by všetci boli doma a spali. Bezdomovec pred obchodom Monoprix vypil viac ako zvyčajne. Spí na vetracej šachte. Nohavice má trochu stiahnuté, vidno mu chrbát a špinavý zadok. Adèle s kolegami vstúpi do bistra na prízemí, ktoré nie je veľmi čisté, a ako vždy Bertrand trochu hlasno pripomenie: „Ale veď sme si hovorili, že sem nebudeme chodiť, majiteľ volí Národný front.“

Aj tak tam chodia. Pre kozub a dobrý pomer kvality a ceny. Adèle konverzuje, aby sa nenudila. Vyčerpávajúco rozpráva, vyťahuje staré klebety, kolegov sa pýta na ich viačkové plány. Čašník sa zastaví po objednávky. Keď sa pýta, čo si dajú na pitie, Adèle navrhne víno. Jej kolegovia chabokrúti hlavou, pousmejú sa, tváriac sa, že na to nemajú a že to nie je rozumné. „Pozývam vás,“ oznámi Adèle, ktorá

nemá krytý účet a ktorú kolegovia nikdy nepozvali ani na pohárik. Ale jej je to jedno. Teraz tu velí ona. Obdarúva a po pohári červeného Saint Estèphe, sediac vo vône horiaceho dreva, má pocit, že ju majú radi a sú jej zaviazaní.

Z reštaurácie odídu o pol štvrtej. Víno, ťažké jedlo a oheň, ktorého vôňa sa im usadila na kabátoch a vo vlasoch, ich trochu oľapili. Adèle sa chytí Laurenta, ktorý má stôl oproti nej. Je vysoký, chudý a vďaka lacným zubným korunkám má trochu konský úsmev.

V open space nikto nepracuje. Novinári pospávajú pred obrazkami. V malých skupinkách sa rozprávajú na konci miestnosti. Bertrand si doberá mladú stážistku, ktorá sa odvažne obliekla ako filmová hviezda z päťdesiatych rokov. Na podobločniciach sa chladia fľaše šampanského. Všetci čakajú na vhodný čas, keď sa budú môcť opiť ďaleko od rodiny a skutočných priateľov. V redakcii je vianočný večierok neporušiteľnou tradíciou. Naplánované uvoľnenie, keď každý zájde čo najďalej, odhalí svoje pravé ja kolegom, s ktorými mal ešte do včera čisto profesionálne vzťahy.

Nikto v redakcii si ju nevšíma, ale minulý rok bol vianočný večierok pre Adèle vrcholom. Za jednu noc ukojila svoje fantázie a prišla o všetky pracovné ambície. V zasadačke pre šéfredaktorov sa vyspala s Cyrilom na dlhom čiernom lakovanom stole. Veľa pili. Celý večer sa od neho ani nepohla, smiala sa na jeho vtípy, využívala každý moment, keď sa ocitli osamote, aby naňho placho a nežne hľadela. Tvárila sa, že je z neho užasnúta a zároveň ju príšerne priťahuje. Rozprával jej, čo mu napadlo, keď ju videl prvýkrát.

„Zdala si sa mi taká krehká, plachá a zdvorilá...“

„Trochu zošnurovaná chceš povedať?“

„Áno, možno.“

Jazykom si prešla po perách, veľmi rýchlo ako malá jašterička. Bol z toho uchvátený. Redakcia sa vyprázdnila, a kým ostatní odkladali poháre a zbierali ohorky z cigariet, zmizli v zasadačke na poschodí. Vrhli sa na seba. Adèle rozopla Cyrilovi košeľu. Kým býval len jej šéfom, ktorý je istým

spôsobom nedostupný, zdal sa jej nádherný. Ale na čiernom lakovanom stole bol len nešikovným pupkáčom. „Veľa som pil,“ ospravedlňoval svoju podpriemernú výkonnosť. Lahol si na stôl, vnoril jej ruky do vlasov a pritlačil si jej hlavu medzi stehná. S jeho vtákom v hrdle potlačila chuť dávať a hrýzť.

Ale aj napriek tomu po ňom túžila. Každé ráno si privstala, aby sa pekne upravila, vybrala si nové šaty v nádeji, že Cyril sa na ňu pozrie a ak bude mať šťastie, ešte jej aj diskkrétne polichotí. Články odovzdávala pred termínom, navrhovala témy reportáží z opačného konca sveta, chodila za ním vždy s riešeniami, nikdy s problémami, a to všetko s jediným cieľom zapáčiť sa mu.

Prečo by mala teraz pracovať, keď ho už dostala?

Dnes večer sa Adèle drží od Cyrila ďalej. Podozrieva ho, že na to myslí, ale ich vzťahy dosť ochladli. Nezniesla idiotské správy, ktoré jej potom začal posielat'. Pokrčila plecami, keď jej raz placho naznačil, že by mohli niekedy zájsť na večeru. „A načo? Som vydatá, ty si ženatý. Budeme len trpieť, nemyslíš?“

Dnes večer Adèle nechce minúť cieľ. Žartuje s Bertrandom a opíja sa s ním, zatiaľ čo jej po stýkrát opisuje svoju zbierku japonských komiksov manga. Má červené oči, určite si dal jointa a má suchší a kyslejší dych než zvyčajne. Adèle sa drží. Predstiera, že podporuje obéznu dokumentaristku, ktorá sa dnes večer usmeje ústami, z ktorých zvyčajne vychádzajú len povzdychy a chrčanie. Adèle sa zahreje. Šampanské tečie prúdom vďaka politikovi, ktorému Cyril ponúkol oslavný profil na prvej strane. Nevie obsedieť. Má pocit, že je krásna, a neznáša predstavu, že jej krása je zbytočná, jej veselosť bezcieľna.

„Nejdete? Odchádzame. Podďte...“ poprosí Laurenta s lesknúcim sa pohľadom a nadšením, že by bolo kruté odmietnuť ju.

„Ste v pohode, chalani?“ opýta sa Laurent troch novinárov, s ktorými sa rozprával.

ADÈLE SA DÍVA NA NAHÉHO MUŽA v pološere miestnosti s oknom otvoreným k fialkastým oblakom. S tvárou zaborenou do vankúša spí spánkom nasýtených. Rovnako by mohol byť mŕtvy, ako hmyz, ktorého zabilo párenie.

Adèle vstane z postele s rukami prekríženými na nahých prsiach. Zdvihne prikrývku zo spiacneho tela, ktoré sa schúli, aby sa zahrialo. Nepýtala sa ho, koľko má rokov. Hladká masťná pokožka, izba pre slúžku, kde ju zobral, naznačujú, že je mladší, ako sa tvári. Má krátke nohy a ženský zadok.

Úsvit vrhá chladné svetlo na neupratanú izbu. Adèle sa oblečie. Nemala s ním ísť. Vo chvíli, keď ju pobožkal, pritlačil si vlhké pery na jej ústa, vedela, že sa pomýlila. Nevedel ju uspokojiť. Mala zdrhnúť. Nájsť si výhovorku, aby nemusela vyjsť do tejto manzardky. Povedať: „Dobre sme sa bavili, nie?“ Mala odísť z baru bez slova, odolať rukám, ktoré ju objímali, sklenenému pohľadu, ťažkému dychu.

Nenašla odvahu.

Tackajúc sa vyšli po schodoch. Každým krokom sa čaro rozplývalo, radostnú opitosť nahrádzala nevoľnosť. Začal sa vyzliekať. Pri pohľade na banálnosť zipsu, prozaickosť ponožiek, na nešikovné pohyby mladého opilca jej zovrelo srdce. Mala chuť povedať: „Prestaň, už nič nehovor, už nič nechcem.“ Ale už nemohla cúvnuť.

Keď sa pritlačila k jeho hladkému hrudníku, mala jedine možnosť ísť na to rýchlo, predstierať, pridať pár výkrikov,

aby ho uspokojila, aby mlčal, aby sa spravil. Všimol si vôbec, že zatvorila oči? Zatvorila ich zúrivo, akoby ju pohľad naňho znechucoval, akoby už myslela na ďalších mužov, tých skutočných, dobrých, odinakiaľ, tých, ktorí sa konečne zmocnia jej tela.

Potichu otvorí dvere na byte. Na dvore pred domom si zapáli. Ešte si trikrát potiahne a zavolá svojmu manželovi.

„Nezobudila som ťa?“

Povedala mu, že prespí u kamarátky Lauren, ktorá býva kúsok od redakcie. Opýta sa na syna. „Áno, bol to fajn večierok,“ uzavrie rozhovor. Stojac oproti zrkadlu vo vstupnej hale, prihladá si vlasy a díva sa na to, ako klame.

Na prázdnej ulici počuje ozvenu svojich krokov. Vykríkuje, keď do nej vrazí muž utekajúci za autobusom, ktorý začal brzdiť. Domov sa vráti peši, aby nejako zabila čas, aby mala istotu, že sa ocitne v prázdnom byte, kde jej nikto nebude klásť otázky. Počúva hudbu a rozpúšťa sa v zamrznutom Paríži.

Richard odložil zo stola po raňajkách. Špinavé hrnčeky sú v dreze, kôrka natretého chleba sa prilepila na tanier. Adèle sa posadí na kožený gauč. Nevyzlečie si kabát, kabelku si pritlačí k hrudi. Nehýbe sa. Deň sa nezačne, kým sa neosprehuje. Kým si neoperie blúzku, ktorá smrdí od tabaku. Kým si kruhy pod očami nezakryje mejkapom. Teraz spočíva vo svojej špinavosti, visí medzi dvomi svetmi, je paňou prítomného času. Nebezpečenstvo pominulo. Už sa niet čoho báť.

ADÈLE PRÍDE DO REDAKCIE s unavenou tvárou, má sucho v ústach. Od večera nič nejedla. Musí niečo zjesť, aby zahнала bolesť a nevoľnosť. Kúpila si suchý a studený čokoládový croissant v miestnej pekárni. Odhryzne si, ale nevládze žuť. Túži schúliť sa do klobka na toaletách a spať. Lezie na ňu spánok a hanba.

„Tak čo, Adèle? Nie si veľmi unavená?“

Bertrand sa nakloní nad jej stôl a vrhne na ňu sprisahateľný pohľad. Tvári sa, že si ho nevšima. Croissant odhodí do koša. Je smädná.

„Včera si bola v skvelej forme. Nebolí ťa hlava?“

„Nie, je v poriadku. Potrebujem len kávu.“

„Keď si dáš do nosa, tak ťa nespoznávame. Celý čas si princeznička s usporiadaným životom. A v skutočnosti vieš žúrovať o dušu.“

„Prestaň.“

„Skvele si nás bavila. A ako tancuješ!“

„Dobre, Bertrand, musím pracovať.“

„Ja tiež, mám toho do psej matere. Takmer som nespal. Som trop.“

„Tak to sa drž.“

„Včera som ťa nevidel odchádzať. Odišla si s tým mladým? Aj si sa spýtala, ako sa volá, alebo to bolo len tak?“

„A ty si zapisuješ mená šlapiek, ktoré si vodiš do hotela na služobke v Kinshase?“